

9 Φεβρουαρίου 2021

Παλαιών Πατρών Γερμανός: Μετά τον θάνατο του Ρήγα δεν έσβησε ο υπέρ της Ελευθερίας σπινθήρας στους Έλληνες!

[Αφιέρωμα / 1821-2021: Ανάσταση του Γένους](#)





«Ο Επίσκοπος Παλαιών Πατρών Γερμανός υψώνει την σημαία της επανάστασεως εν τη Μονή της Αγίας Λαύρας τη 25η Μαρτίου 1821».

(Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)

Απόσπασμα από το βιβλίο “Υπομνήματα περί της Επανάστασεως της Ελλάδος, Από το 1820 μέχρι του 1823”, συγγραφέντα παρά του Μητροπολίτου Π. Πατρών Γερμανού, Και εκδιδόμενα παρά του κυρίου Καλλινίκου Καστόρχη Σχολάρχου Καλαμών, Εν Αθήναις, Εκ της Τυπογραφίας Πέτρου Μαντζαράκη, οδός Ντεκά αρ. 45.

Το Ελληνικόν Έθνος, αφ’ ου υπέκυψεν εις το βάρβαρον και σκληρότατον ζυγόν της Οθωμανικής τυρρανίας, υστερήθη όχι μόνον την ελευθερίαν του, αλλά και παν είδος μαθήσεως, και κατήντησε να μη γνωρίζη ουδέ την πάτριον γλώσσαν

Το Ελληνικόν έθνος, αφ’ ου υπέκυψεν εις τον βάρβαρον και σκληρότατον ζυγόν της Οθωμανικής τυρρανίας, υστερήθη όχι μόνον την ελευθερίαν του, αλλά και παν είδος μαθήσεως, και κατήντησε να μη γνωρίζη ουδέ την πάτριόν του γλώσσαν, εκτός ολίγων τινών πεπαιδευμένων, οπού κατά καιρούς ήκμασαν, των οποίων τα συγγράμματα μαρτυρούσι την εις τας μαθήσεις πρόοδόν τους. Και ήτο ενδεχόμενον να εκλείψη διόλου από το Έθνος η Ελληνική γλώσσα, εάν δεν την

διέσωζεν η Εκκλησία, προς ην οφείλεται και κατά του ευγνωμοσύνη.

Προς δε τον ΙΗ' αιώνα άρχισαν οι Έλληνες να ανακúπτωσι και να ανακαλώσι τας προγονικάς Μούσας, ώστε βαθμηδόν εξηπλώθη εις πολλά μέρη της Ελλάδος η παράδοσις των εγκυκλίων μαθημάτων, και τα φώτα της μαθήσεως διεδόθησαν εις πολλούς, ότε οι Έλληνες, πεφωτισμένοι οπωσούν [κάπως], ησθάνθησαν βαρύτερον ζυγόν, και ενθυμούμενοι την προπατορικήν ευγένειαν [την ευγένεια των προγόνων τους], εστέναζον βαθέως μη δυνάμενοι να τον αποτεινάξωσι· διότι αι Μοναρχίαι της Ευρώπης, ωφελούμεναι εις τα συμφέροντα τους εκ της βαρβατότητος και αμαθείας της Οθωμανικής Δυναστείας, υπερασπίζοντο την ύπαρξιν του Κράτους τούτου και δεν εσυγχώρουν να ενοχληθή η ακεραιότης του.

Εξέγερση στην Πελοπόννησσο με ρωσικές υποσχέσεις και αθέτησή τους

Η Πελοπόννησσος επανέστη άπαξ [επαναστάτησε μία φορά], ελπίζουσα εις την υποσχομένην υπεράσπισιν [συνδρομή] της Ρωσσίας, ήτις τότε επολέμει την Οθωμανικήν δύναμιν· αλλ' αφ' ου τα ίδια συμφέροντα της Ρωσσίας εμορφώθησαν [διαμορφώθησαν] κατά τον σκοπό της, και ειρήνευσε μετά των Οθωμανών, οι Πελοποννήσιοι εγκαταλίφθησαν με τας κενάς ανυπάρκτους λέξεις της αμνηστίας εις την διάκρισιν των τυρράννων τους, οίτινες [οι οποίοι], αφ' ου εφόνευσαν και ηχμαλώτισαν πολλούς εξ αυτών, τους λοιπούς καθυπέβαλον [υπέβαλαν] εις ζυγόν βαρύτερον του πρώτου· εκτός τινών κατά μέρος Καπιταναίων, οίτινες με ολιγίστους ανθρώπους περιφερόμενοι εις τα όρη ως λησταί, και ακαταπαύστως σχεδόν πολεμούμενοι και πολεμούντες τους Τούρκους, ουδέποτε υπετάγησαν εις την εξουσίαν τους.

Τοιούτοι Καπιταναίοι περιεφέροντο και εις τα μέρη της Ηπείρου, της Ακαρνανίας, της Βοιωτίας, της Θεσσαλίας και Μακεδονίας, οίτινες πολλάκις κατά καιρούς έδειξαν αξιέπαινον ανδρείαν ενάντιον των καταδιωκόντων αυτούς Οθωμανών.



Ρήγας Βελεστινλής (1737-1798).

Εμφάνιση του Ρήγα Βελεστινλή και παράδοση του από τους Αυστριακούς

Μόλις περί τα τέλη του ΙΗ΄ Αιώνας ανεφάνη εις τολμηρός ανήρ, Ρήγας ονομαζόμενος, από το Βελεστίνον της Θεσσαλίας, όστις εστοχάσθη να ενσπείρη γενικώς εις το Έθνος των Ελλήνων τον ενθουσιασμόν της ελευθερίας, και επέτυχε να εφελκύση [να τραβήξει] πολλούς και εκλεκτούς μεθ' εαυτού συμφώνους εις το σχέδιον, το οποίον εσύνηθεσε περί της κατά του τυράννου επαναστάσεως, και περιφερόμενος εις τα μέρη της Ευρώπης, εφάνταζετο να κατορθώση την εις τούτο υπεράσπισιν μιας Ευρωπαϊκής Δυνάμεως. Αλλά τέλος πάντων ανακαλύψασα το τοιούτον η Αυστριακή διοίκησις, παρέδωκεν αυτόν τε και άλλους τινάς οπαδούς του εις τας τυραννικάς χείρας των Οθωμανών, οίτινες τους κατέσφαξαν.

Δημιουργία της Εταιρίας και μύηση των αρίστων των Ελλήνων

Και αυτοί μεν οι αείμνηστοι απέθανον· ο δε υπέρ ελευθερίας σπινθήρ δεν εσβέσθη εις τας καρδίας των Ελλήνων, αλλά μετά καιρόν τινα τον ανεζωπύρησαν Έλληνές τινες εις την Ρωσσίαν διατρίβοντες [που βρίσκονταν στην Ρωσία], οίτινες εσύνηθεσαν εν είδος Εταιρίας, εις την οποίαν εισήγαγον, όσους εγνώρισαν έχοντας πνεύμα φιλελεύθερον, και δια μέσου απεσταλμένων εις διάφορα μέρη της Ελλάδος

συνηνήνωσαν [συνένωσαν] εις τον σκοπόν τούτον άπαντας σχεδόν τους προκρίτους και άριστους των Ελλήνων· και μάλιστα εις την Πελοπόννησον ουδείς των επισήμων Αρχιερέων, και Προεστώτων, και λοιπών Προκρίτων έμεινεν αμύητος.



Οι ιδρυτές της Φιλικής Εταιρείας, Εμμανουήλ Ξάνθος, Αθανάσιος Τσακάλωφ και Νικόλαος Σκουφάς

Πώς γινόταν η κατήχηση στην Εταιρία

Η δε περί τούτου κατήχησις ην τοιαύτη. Είχον τεταγμένους [καθιερωμένους] τρεις Βαθμούς, τον μεν ονομάζοντες των Συστημένων, τον δε των Ιερέων, τον δε των Ποιμένων· και έκαστος τούτων είχε ιδιαίτερον τρόπον Κατηχήσεως, εφοδιαστικών Γραμμάτων, και Σημείων, δια τε χειρονομιών και δια λέξεών τινών.

Και εις μεν τον πρώτον Βαθμόν εισήγαγον τους χυδαίους [τους πιο λαϊκούς ανθρώπους] και απαιδευτούς [χωρίς μόρφωση]. Εις δε τον β΄ τους επισημότερους και πείραν έχοντας πραγμάτων· εις δε τον γ΄ ολίγοι τινες εισήχθησαν οι εκλεκτότεροι, και οι ανέκαθεν [εξ αρχής] εισχωρήσαντες εις τα της Εταιρείας πράγματα.

Είχον δε και δύο άλλους Βαθμούς δια τους Καπιταναίους και υπαλλήλους των· και οι μεν πρώτοι ωνομάζοντο Αρχηγοί των Αφιερωμένων, οι δε, Αφιερωμένοι. Τα δε σημεία των κατωτέρων Βαθμών εγνώριζον οι των ανωτέρω, ουχί δε και ανάπαλιν.

Η δε εισαγωγή εις ένα έκαστον τούτων των Βαθμών εγένετο δια πολλής εξετάσεως, ώστε εις τον β' και γ' Βαθμόν ήσαν ικαναί ημέραι [αρκετές ημέρες] διωρισμένα δια την εξέτασιν και δοκιμήν του εισαγομένου, όστις μετά την εισαγωγήν εδύνατο να εισάξη και αυτός άλλον κατά τον εφεξής [εξής] τρόπον.



Ορκωμοσία Φιλικού.

Ο Κατηχών, αφού ελάμβανε ένορκον την υπόσχεσιν παρά του Κατηχουμένου περί της διαφυλάξεως του μυστηρίου τούτου, το οποίον ήτο η Ελευθερία της Πατρίδος, έδιδεν εις αυτόν τότε Εφοδιαστικόν έγγραφον, την Κατήχησιν, και τα Σημεία διά χαρακτήρων τινών αγνώστων εις τους αμυήτους, Ιερών λεγομένων, και ελάμβανεν επιστολήν παρά του κατηχουμένου επιγεγραμμένην εις εν οποιονδήποτε όνομα, εν η [στο οποίο] εδηλοποιεί [δήλωνε] την πατρίδα, ηλικίαν και επάγγελμά του, και την χρηματικήν ποσότητα, οπού προαιρείται [την οποία ο ίδιος θέλει] να συνεισφέρει εις το Έθνος, και εναχάραττε εις αυτήν και δύο σημεία [ψευδώνυμα], οποιαδήποτε εβούλετο, το μεν εις τας αρχάς της επιστολής, το δε εις το τέλος, εξ ων το μεν πρώτον ήτο άγνωστον [μυστικό] όλως διόλου εις άλλον τινά, το δε

δεύτερο μετεχειρίζετο εις την ανταπόκρισίν [συνεργασία] του μετά των Αδελφών, και ούτως εσφραγισμένην είχε χρέος ο Κατηχών να την αποστείλη ασφαλώς δια μέσου των εν Κωνσταντινουπόλει διωρισμένων Εφόρων προς την της Αδελφότητος αρχήν, περί ης ουδείς εγίνωσκεν, εκ πόσων και ποίων Μελών συνίστατο, και που ευρίσκετο· και εκεί ελύετο η σφραγίς της επιστολής, και κατεγράφοντο το όνομα και τα σημεία εκάστου.

Η δε από μέρους της Αρχής απόκρισις [απάντηση] δεν είχεν άλλην υπογραφήν, ει μη το άγνωστον σημείον εκάστου, προς δε και μίαν σφραγίδα εις τας αρχάς της επιστολής με χαρακτήρας τινας στοιχείων κεφαλαιωδών, τα οποία υπεσήμαινον το όνομα των συνιστώντων την Αρχήν. Και ταύτα ήσαν το βέβαιο γνώρισμα των από μέρους της Αρχής επιστολών...

Οι μεσότιτλοι και οι επεξηγήσεις μπήκαν με ευθύνη του επιμελητή της ανάρτησης.

<https://bit.ly/3jvNRBb>